

WYMAGANIA EDUKACYJNE

Przedmiot

Kształcenie słuchu

Pierwszy etap edukacyjny

cykl czteroletni

KLASA I

I OKRES

Uczeń:

- stosuje zasady notacji i kaligrafii muzycznej w kluczu wiolinowym oraz nazwy literowe nut
- potrafi czytać a vista proste struktury melodyczno-rytmiczne w tonacji C-dur nazwami literowymi i solmizacją,
- posiada znajomość budowy gamy durowej: stopnie, tetrachordy, półtony oraz budowę triady harmoniczej,
- potrafi budować gamy i triady harmoniczne w tonacji C, G, F oraz a-moll
- potrafi rozróżniać pojedyncze znaki chromatyczne (krzyżyk, bemol, kasownik),
- buduje i rozróżnia trójdźwięki majorowe i minorowe w postaci zasadniczej,
- posiada umiejętność budowania, intonowania i słuchowego rozróżniania interwałów prostych (pryma czysta, sekunda mała i wielka, tercja mała i wielka, kwarta czysta, kwinta czysta oraz oktawa czysta),
- posiada znajomość i umiejętność realizowania podstawowych wartości rytmicznych oraz grupy ćwierćnuta z kropką i ósemka i odwrotnie, grup szesnastkowych, grup ósemkowych, synkopa, triola ósemkowa,
- rozpoznaje metrum dwudzielne i trójdzielne o ćwierćnutowej i ósemkowej jednostce miary,
- zapisuje proste dyktanda melodyczno-rytmiczne i rytmiczne z zastosowaniem poznanych wartości rytmicznych i interwałów,
- stosuje poznane pojęcia: akcent, ligatura, repetycja, wolta, fermata, zdanie muzyczne i metrum,
- stosuje podstawowe oznaczenia dynamiczne i agogiczne.

KLASA II

I OKRES

Uczeń zna, realizuje, potrafi się posługiwać i rozumie:

- zasady notacji i kaligrafii muzycznej, pięciolinia, linie dodane górne i dolne
- klucz wiolinowy i basowy (zapis, położenie, ćwiczenia pisania określonych dźwięków,

odczytywanie nazw zapisanych nut);

- nazwy oktav: *subkontra*, *kontra*, wielka, mała, razkreślna, dwukreślna, trzykreślna, czterokreślna, pięciokreślna (pisanie nut we właściwej oktawie, odczytywanie nut z określaniem właściwej

oktawy, gra na fortepianie wskazanych dźwięków);

- przenośnik oktauwowy i *dwuoktauwowy* (zapis, stosowanie);

- budowa AB – Hymn polski

- Polski taniec narodowy ; mazur , charakterystyka, rytm, metrum, Mazur w literaturze muzycznej, -umiejętność wykorzystania stron internetowych : www.dur-moll.pl, www.cedur.pl

- znaki chromatyczne przykluczowe (zapis w kluczu wiolinowym i basowym w odpowiedniej

kolejności), znaki przygodne;

konsonans i dysonans;

- nazwy stopni gamy (tonika, dźwięk prowadzący w dół, subdominanta, dominanta, dźwięk prowadzący w górę);

- interwały – pryma czysta, sekunda mała, wielka , tercja mała i wielka, kwarta czysta , kwinta czysta, seksta mała i wielka, septyma mała i wielka, oktawa czysta (budowanie, zapisywanie,

posługiwanie się symbolami));stała realizacja w ciągu roku szkolnego;

- enharmonia (zamienianie dźwięków enharmonicznie równoważnych

- trójdźwięki – majorowy, minorowy w postaci zasadniczej (budowanie, zapisywanie, posługiwanie się symbolami, słuchowe rozpoznawanie);stała realizacja w ciągu roku szkolnego,

- wartości rytmiczne – szesnastka, ósemka, ćwierćnuta, półnuta, cała nuta, wartości z kropką,

paazy: szesnastkowa, ósemkowa, ćwierćnutowa, półnutowa, całnutowa,

- grupy rytmiczne w taktach ćwierćnutowych – triola ósemkowa, synkopa, grupy szesnastkowe,

ósemka z kropką i szesnastka.

Takty proste ćwierćnutowe, przedtakt

- rytmika (ustalona, swobodna)

synkopa ósemkowa – taniec Krakowiak charakterystyka - „ Hej na Krakowskim rynku”

Gama D- dur triada harmoniczna, trójdźwięki na stopniach gamy durowej

Trójdźwięk zmniejszony i zwiększony w postaci zasadniczej / posługiwanie się symbolami trójdźwięków/

Grupy szesnastkowe: ósemka dwie szesnastki, dwie szesnastki

ósemka, ósemka z kropką szesnastka, szesnastka ósemka z

kropką

- grupowanie wartości w taktach ćwierćnutowych

- grupy rytmiczne niemiarowe – triola ósemkowa
- ostinato rytmiczne (wyjaśnienie pojęcia, realizacja);
- zdania muzyczne (poprzednik i następnik)
- improwizowanie głosem i próby zapisu okresu muzycznego

Polski taniec narodowy Polonez – kolęda Bóg się rodzi, charakterystyka rytmu.

Takty ćwierćnutowe złożone regularnie 4/4.

Pauza ćwierćnutowa , ósemkowa.

II OKRES

- tryton (budowanie i rozwiązywanie w poznanych tonacjach majorowych i w oderwaniu od tonacji)
- synkopa szesnastkowa , pauza szesnastkowa -pauzy z kropką.
- harmonika (**funkcyjna**)
- zapoznanie z możliwością wykorzystywania internetu jako źródła informacji o muzyce,
- GNU Solfege
- www.dur-moll
- www.cedur.pl - www.muzykotekaszka.pl

- Musecore – program komputerowy do edycji nut / realizacja do końca kształcenia w szkole

muzycznej/

B- dur triada harmoniczna, trytony wraz z rozwiązaniem w tonacji B- dur

Takty ósemkowe

- grupy rytmiczne w taktach ósemkowych – sześć szesnastek, trzy ósemki, ćwierćnuta z kropką, ---
- grupy na bazie trzech ósemek wykorzystujące szesnastki, ósemki, ćwierćnuty;
- grupowanie wartości rytmicznych w taktach ósemkowych;
- Polski taniec narodowy – oberek - charakterystyka/ metrum, rytm, tempo,/
- .przewroty interwałów (budowanie, zapisywanie, posługiwanie się symbolami);
- kwintola szesnastkowa;
- dwie ósemki, ćwierćnuta z kropką ósemka, ósemka ćwierćnuta z kropką;
- takt złożony ósemkowy 6/8;

- przedtakt;

a- moll odmiany: eolska, harmoniczna , dorycka, melodyczna. triada harmoniczna gamy a-moll

trytony wraz z rozwiązaniem w gamie moll harmonicznej

-pokrewieństwo gam: równoległość

-cechy polskich tańców narodowych,

-kujawiak i jego cechy,

- tance narodowe w literaturze muzycznej- stylizacja - rozpoznawanie tańców

- transpozycja (ćwiczenia zapisu w podanych tonacjach, transpozycja krótkich fragmentów

melodyczno- rytmicznych a vista). Prawo autorskie.

- muzyka w Internecie

Uczeń zna, umie się posługiwać , wykorzystuje w rozwijaniu swoich umiejętności i wiedzy:

- www.chopin.pl (wiadomości o Chopinie, fragmenty nut, fragmenty utworów);

- www.imslp.com (strona z dziełami dawnych kompozytorów);

- www.freescor.es (strona z darmowymi, legalnymi utworami, także współcześnie żyjących kompozytorów z całego świata);

Uczeń systematycznie rozwija słuch muzyczny poprzez kształcenie słuchu:

Melodycznego / ćwiczenia głosowe, słuchowe/,

Harmonicznego/ćwiczenia głosowe, słuchowe/,

Kształcenie poczucie tonalnego/ćwiczenia głosowe , słuchowe/,

Kształcenie słuchu rytmicznego/ćwiczenia realizacji rytmu, ćwiczenia słuchowe/, Rozwijanie pamięci muzycznej,

Ćwiczenia spostrzegania i zapisu poznanych struktur/ dyktanda interwałowe, trójdźwiękowe, rytmiczne, korekta błędów, dyktanda melodyczne, melodyczno - rytmiczne, pamięciowe.

Kształcenie umiejętności czytania nut głosem,

Czytanie i śpiewanie nut literowo i solmizacją a capella, z akompaniamentem, śpiew w jednogłosie i wielogłosie,

Materiał muzyczny: piosenki dziecięce, piosenki ludowe, popularne, fragmenty z literatury

muzycznej, kanony, ćwiczenia solfeżowe,

Sposoby realizacji ćwiczeń:

Nazwami literowymi,

lit

Solmizacją, stopniami gamy, tatalizacją, z tekstem, z taktowaniem, z zaznaczeniem pulsu, prostym

ruchem,

- śpiewanie gam, ćwiczeń, piosenek,
 - improwizowanie głosem następnika do poprzednika;
 - improwizowanie okresu muzycznego;
 - improwizowanie na instrumentach perkusyjnych rytmów lub melodii,
 - improwizowanie melodii do tekstu;
 - improwizowanie rytmów do tekstu;
 - pokazywanie ruchem kierunku linii melodycznej;
 - tworzenie rytmów „z zadanytematem”, np. w określonym metrum, z podanych wartości,
- z synkopą, z przedtaktem;
- improwizowanie melodii do rytmów polskich tańców narodowych.
 -

KLASA III

I OKRES

Uczeń zna, realizuje, potrafi się posługiwać i rozumie:

- Gama C- dur – budowa gam majorowych, interwały gamowłaściwe w kluczy G i F
- pokrewieństwo gam (budowanie gam równoległych – pochodnych, gam jednoimiennych); -Triada harmoniczna gamy durowej
- składniki akordu, postać zasadnicza akordu,
- takty proste – ćwierćnutowe
- strona internetowa [www. Dur- moll.pl](http://www.Dur-moll.pl)
- strona internetowa GNU solfegne – prezentacj,
- gama a- moll w odmianach – eolska, harmoniczna, dorycka, melodyczna w kluczu G i F
- rodzaje tetrachordów w gamie molowej, //intonacja głosem, budowa od różnych dźwięków, słuchowe rozpoznawanie/
- trytony w gamie mollowej eolskiej i harmonicznej wraz z rozwiązaniem.
- trójdźwięk zmniejszony na VII st. gamy harmonicznej- budowa, słuchowe rozpoznawanie, intonacja głosem,
- interwały – wszystkie interwały proste ((budowanie, zapisywanie, posługiwanie się symbolami, słuchowe rozpoznawanie w strukturach muzycznych- realizacja do końca roku szkolnego);

- trójdźwięki na stopniach gamy dur i moll harmonicznej,
- metrum, jednostka metryczna, takt, oznaczenie taktowe, alla breve.

Gama G- dur –

Dominanta septymowa w gamie durowej(zapis, słuchowe rozpoznawanie ,intonacja głosem)
e - moll

- triada harmoniczna w gamach durowych i minorowych (budowanie i zapisywanie z oznaczeniami trójdźwięków, słuchowe rozpoznawanie w przebiegach muzycznych-realizacja do końca roku szkolnego
- grupowanie wartości rytmicznych w taktach złożonych.
- takty złożone regularnie i nieregularnie ćwierćnotowe
- grupy szesnastkowe w taktach złożonych
- strona internetowa [www. muzykotekaszkolna.pl](http://www.muzykotekaszkolna.pl)
- kształcenie umiejętności posługiwania się programem Musescore

Gama D- dur- trójdźwięk majorowy w postaci sektowej i kwartsektowej (budowanie, zapisywanie, posługiwanie się symbolami);

- trytony wraz z rozwiązaniem w gamie D- dur
- dominanta septymowa z rozwiązaniem na tonikę w postaci drugiego przewrotu
- triada harmoniczna gamy D – dur we wszystkich postaciach.
- dominanta septymowa w postaci zasadniczej z rozwiązaniem na tonikę, w poznanych tonacjach i od podanego dźwięku (budowanie, zapisywanie, wprowadzenie symbolu);
- grupowanie wartości rytmicznych w taktach ćwierćnotowych z zastosowaniem grup szesnastkowych wraz z pauzami ósemkowymi i szesnastkowymi.
- prawo autorskie dla uczniów.

- h- moll

- postać sektowa i kwartsektowa trójdźwięku molowego

-triada harmoniczna we wszystkich postaciach w gamie h - moll,

-dominanta septymowa wraz z rozwiązaniem w gamie h- moll, -

trytony wraz z rozwiązaniem w gamie h - moll,

- interwały proste- budowa, intonacja głosem , słuchowe rozpoznawanie w oderwaniu od tonacji, słuchowe rozpoznawanie w strukturach muzycznych./ realizacja do końca roku szkolnego/

- synkopa przez wartość,

- grupy rytmiczne niemiarowe – triola ósemkowa,

II OKRES

- trójdźwięk zwiększony - utrwalanie , intonacja głosem, słuchowe rozpoznawanie,
- podwójne znaki chromatyczne,
- enharmonia,
- polirytmia,
- grupy rytmiczne niemiarowe- kwintola szesnastkowa .
- gama F - dur i d- moll
- triada harmoniczna we wszystkich postaciach w gamie F i d, -
- dominanta septymowa wraz z rozwiązaniem w gamie F i d,
- trytony wraz z rozwiązaniem w gamie F i d,
- półton diatoniczny i chromatyczny (budowanie i zamienianie enharmoniczne), -synkopa przez łuk,
- takty ósemkowe 6/8,9/8,
- grupowanie wartości w taktach ósemkowych.
- gama B – dur i g-moll,
- triada harmoniczna we wszystkich postaciach w gamie B i g.
- dominanta septymowa wraz z rozwiązaniem w gamie B i g.
- trytony wraz z rozwiązaniem w gamie B i g.
- progresja niemodulująca;
- grupy szesnastkowe w taktach ósemkowych.
- trójdźwięki dur i moll we wszystkich postaciach od dowolnego dźwięku, -
- pokrewieństwo kwintowe i tercjowe gam durowych i mollowych
- przekształcanie taktów z $\frac{3}{4}$ na 6/8
- rozwijanie umiejętności korzystania z internetu,
- gamy jednoimienne

edytor nut: Musescore,

aplikacje:

learningApps.org., blogi,

www.dur-moll.pl.

Uczeń potrafi realizować oraz dba o rozwijanie umiejętności: słuchowych, głosowych poprzez kształcenie słuchu:

Melodycznego / ćwiczenia głosowe,słuchowe/,

Harmonicznego/ćwiczenia głosowe,słuchowe/
Kształcenie poczucie tonalnego/ćwiczenia głosowe , słuchowe/
Kształcenie słuchu rytmicznego/ćwiczenia realizacji rytmu, ćwiczenia
słuchowe/, Rozwijanie pamięci muzycznej,
Ćwiczenia spostrzegania i zapisu poznanych struktur/ dyktanda interwałowe, trójdźwiękowe,
rytmiczne, korekta błędów, dyktanda melodyczne, melodyczno - rytmiczne, pamięciowe.
**Kształcenie umiejętności czytania nut głosem,- wraz z umiejętnością odczytania i
zrealizowania wskazówek interpretacyjnych.**
Czytanie i śpiewanie nut literowo i solmizacją a capella, z akompaniamentem, śpiew w
jednogłosie i wielogłosie
Materiał muzyczny: piosenki dziecięce, piosenki ludowe, popularne, fragmenty z literatury
muzycznej, kanony, ćwiczenia solfeżowe.

Sposoby realizacji ćwiczeń:

Nazwami literowymi,
Solmizacją, stopniami gamy, tatalizacją, z tekstem, z taktowaniem, z zaznaczeniem pulsu
prostym ruchem,
Kształcenie ekspresji muzycznej,
Posiada umiejętność śpiewania gam, piosenek z zastosowaniem dynamiki, artykulacji i
agogiki; improwizowanie głosem i na instr. perkusyjnych melodii do podanego rytmu lub
tekstu;- gra na instrumentach perkusyjnych własnych instrumentacji, akompaniamentów do
piosenek oraz ilustracji do tekstów; improwizowanie tekstu do melodii; improwizowanie
rytmów do tekstu; realizowanie rytmów prostym ruchem, tworzenie akompaniamentu
opartego na funkcjach triady harmonicznego do podanej melodii, rozwijać inwencję twórczą.

KLASA IV

I OKRES

Uczeń zna, realizuje, potrafi się posługiwać i rozumie:

Gamy durowe C,G,D

Diatonika – wyjaśnienie pojęcia.

Gana A-dur(budowanie i zapisywanie, intonacja głosem)

Triada harmoniczna, - postacie trójdźwięku durowego- budowa intonacja głosem, dominanta
septymowa, interwały proste gamowłasciwe i w oderwaniu od tonacji budowanie
zapisywanie , posługiwanie się symbolami. trytony wraz z rozwiązaniem,
Kadencja wielka doskonała w tonacji dur, Dominanta septymowa i jej przewroty z
rozwiązaniem

Grupy szesnastkowe w taktach ćwierćnutowych prostych

Utrwalanie umiejętności korzystania z edytora nut;

Muscore, www.freskores-strona z darmowymi utworami,

Gama fis – moll- postacie trójdźwięku mollowego- budowa intonacja głosem, dominanta
septymowa, dominanta nonowa , interwały proste gamowłasciwe i w oderwaniu od tonacji
budowanie zapisywanie , posługiwanie się symbolami. trytony wraz z rozwiązaniem w
odmianie harmonicznego,

Grupy szesnastkowe w taktach ćwierćnutowych złożonych regularnie i nieregularnie,

Kadencja wielka doskonała w tonacji moll, Diatonika, Dźwięki gamowłasciwe i obce

Gama F i B dur - powtórzenie z wykorzystaniem literatury muzycznej. Triada harmoniczna, -
postacie trójdźwięku durowego- budowa intonacja głosem, dominanta septymowa, interwały

proste gamowłasciwe i w oderwaniu od tonacji budowanie zapisywanie , posługiwanie się symbolami. trytony wraz z rozwiązaniem,
Kadencja zawieszona
chromatyka – wyjaśnienie pojęcia
Gama chromatyczna regularna i nieregularna

II OKRES

Gama Es – dur

postacie trójdźwięku durowego- budowa intonacja głosem, dominanta septymowa i jej przewroty, interwały proste gamowłasciwe i w oderwaniu od tonacji budowanie zapisywanie , posługiwanie się symbolami. trytony wraz z rozwiązaniem,
takty ósemkowe 3/8, 6/8 grupowanie wartości
rytmicznych dwie kropki przy nucie
kadencja kościelna

Gama d moll i g- moll

utrwalanie poznanych kadencji w znanych
tonacjach takty ósemkowe z wykorzystaniem pauz
gama c- moll

postacie trójdźwięku mollowego- budowa intonacja głosem, dominanta septymowa, dominanta nonowa , interwały proste gamowłasciwe i w oderwaniu od tonacji budowanie zapisywanie , posługiwanie się symbolami. trytony wraz z rozwiązaniem w odmianie harmoniczej.

Przekształcanie taktów $\frac{3}{4}$ na $\frac{6}{8}$ i odwrotnie.

Koło kwintowe gam durowych i molowych- pokrewieństwo kwintowe.

Pokrewieństwo gam: jednoimienność, rytmy polskich tańców narodowych, powtórzenie wiadomości.

Prawo autorskie,

Skale modalne – jako ciekawostka

Umiejętność realizacji:

Kształcenie słuchu muzycznego:

Melodycznego / ćwiczenia głosowe,słuchowe/

Harmonicznego/ćwiczenia głosowe,słuchowe/

Kształcenie poczucie tonalnego/ćwiczenia głosowe , słuchowe/

Kształcenie słuchu rytmicznego/ćwiczenia realizacji rytmu, ćwiczenia

słuchowe/ Rozwijanie pamięci muzycznej,

Ćwiczenia spostrzegania i zapisu poznanych struktur/ dyktanda interwałowe, trójdźwiękowe, rytmiczne, korekta błędów, dyktanda melodyczne, melodyczno - rytmiczne, pamięciowe.

Kształcenie umiejętności czytania nut głosem,- wraz z umiejętnością odczytania i zrealizowania wskazówek interpretacyjnych.

Czytanie i śpiewanie nut literowo i solmizacją a capella, z akompaniamentem, śpiew w jednogłosie i wielogłosie

Materiał muzyczny: piosenki dziecięce, piosenki ludowe, popularne, fragmenty z literatury muzycznej, kanony, ćwiczenia solfeżowe.

Sposoby realizacji ćwiczeń:

Nazwami literowymi,

Solmizacją, stopniami gamy, tatalizacją, z tekstem, z taktowaniem, z zaznaczeniem pulsu prostym ruchem,

Kształcenie ekspresji muzycznej.

Umiejętność śpiewania gam, piosenek z zastosowaniem dynamiki, artykulacji i agogiki; improwizowanie głosem i na instr. perkusyjnych melodii do podanego rytmu lub tekstu;- gra na instrumentach perkusyjnych własnych instrumentacji, akompaniamentów do piosenek,

tworzenie akompaniamentu opartego na funkcjach triady harmoniczej do podanej melodii,
rozwijać inwencje twórczą.